

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.120/2016/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Kosik Barbara ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Viszló László ügyvéd

A per tárgya: felmondás jogellenességének jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.173/2015/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
3.M.615/2014/8.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.173/2015/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 52.800 (ötvenkettőezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2004. szeptember 1-jétől állt az alperes alkalmazásában óvoda-pedagógus munkakörben.
- [2] Az óvodában kialakult gyakorlat szerint a munkavállalók a gyermekek által el nem fogyasztott ételt vödrökben összegyűjthették, és a munkáltató engedélyével állataik számára hazavihették.
- [3] Az óvodában a munkavállalók közül többen rendszeresen úgy étkeztek, hogy térítési díj fizetése nélkül alkalmanként fogyasztottak a gyermekek ebédjéből. Sz.I. igazgató 2012. augusztus 31-én kiadott utasításában előírta az óvodavezetőnek, hogy rendszeresen ellenőrizze a munkavállalók étkezését. Ennek az óvodavezető két alkalommal eleget tett, melynek során tapasztalta, hogy 12-13 fő, köztük a felperes is térítési díj befizetése nélkül vette igénybe az intézményi étkezést.
- [4] Az igazgató 2013. május 10-én írásbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest. Eszerint a 2013. május 6-án tartott táskaellenőrzés alkalmával a táskájában a gyermekek által el nem fogyasztott ételt találtak, amit el akart vinni az intézményből. Felhívták a figyelmét arra, hogy ez már a második figyelmeztetése, a következő a munkaviszony megszüntetését vonhatja maga után.
- [5] 2013. május 21-én az igazgató által összehívott nevelőtestületi értekezleten kiderült, hogy több óvónő úgy ült le ebédelni a gyerekekkel, hogy nem fizette be az étkezési díjat. Ezt a felperes és mások is elismerték. Az értekezleten az igazgató felhívta a figyelmet arra, hogy amennyiben ez a továbbiakban is előfordul, annak hátrányos következményei lesznek.
- [6] A 2013. május 30-án kelt és 31-én kézbesített felmondással az alperes 50 nap felmondási idővel megszüntette a felperes munkaviszonyát. A felmondás indokát képezte többek között, hogy a felperes 2013. május 21-én a rendkívüli nevelőtestületi értekezleten elismerte, hogy a sorozatos figyelmeztetések ellenére térítési díj megfizetése nélkül önkényesen étkezett a gyermekeknek biztosított élelmiszerből, továbbá indok volt az is, hogy május 6-án táskaellenőrzés során bebizonyosodott, hogy az intézményből jogellenesen kb. 3-4 adagnyi mennyiségű élelmiszert próbált kivinni.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes a keresetében a munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítását és jogkövetkezményeként 332.414 forint felmondási időre járó távolléti díj kártérítésként történő megfizetését, 289.200 forint 2 havi végkielégítés megfizetését kérte. Álláspontja szerint a felmondás nem volt szabályszerűen

közölt, a felmondási idő nem részletezett, indokai alaptalanok és nem okszerűek.

- [8] Előadta, hogy a gyermekétkeztetés során keletkezett maradék jogszabály szerint hulladék, melynek kezelése nincs megoldva, szóbeli engedéllyel lehetett azt elszállítani. A táskaellenőrzés alkalmával is ilyen maradék elszállításáról (grízes tészta és leves) volt szó.
- [9] Nem vitatta, hogy térítési díj megfizetése nélkül étkezett, ez minden esetben olyan gyermekek után történt, akik aznap hiányoztak az intézményből, ezért az ebédjüket hulladékként kidobták volna. Rajta kívül még 9 fő ezt a gyakorlatot folytatta.
- [10] Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen elkésztettségre hivatkozással a per megszüntetését, érdemben a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.615/2014/8. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 528.540 forintot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díját az alperes viseli, és kötelezte az alperest részilleték megfizetésére, míg a felperest terhelő illetékről megállapította, hogy azt az állam viseli.
- [12] A felmondás okai közül a táskaellenőrzésről és az ételfogyasztásról szóló indokokat valósnak ítélte. Megállapította, hogy amiatt, hogy a táskaellenőrzéskor a gyermekek étkeztetésére szánt élelmiszereket találtak a felperesnél, már írásbeli figyelmeztetést kapott, így ezen indok a kétszeres értékelés tilalmába ütközött.
Az pedig nem volt vitás, hogy a felperes a 2013. május 21-én tartott rendkívüli nevelőtestületi értekezleten elismerte, hogy a sorozatos figyelmeztetések ellenére térítési díj megfizetése nélkül önkényesen étkezett a gyermekeknek biztosított élelmiszerből. A felmondás indoka ebben a körben azonban okszerűtlen figyelemmel arra, hogy az alperes a többi munkavállalóval szemben e magatartás miatt szankciót nem alkalmazott.
- [13] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.173/2015/3. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet fellebbezett részében megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította. Megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd első- és másodfokú eljárásban felmerült díját a felperes, az eljárási és fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [14] Rögzítette, hogy az igazgató utasítást adott ki amiatt, hogy térítési díj megfizetése nélkül étkeznek a munkavállalók a gyermekek ételéből, amelyről mindenki tudott. A felperes a személyes előadása során is elismerte, hogy ennek ellenére a továbbiakban is rendszeresen, hetente kétszer a gyermekek ételét fogyasztotta. A tanúvallomásokból (Sz.I., B.B.K., Bartiné Burik

Krisztina) megállapíthatóan a felperes többször haza is vitt a gyermekeknek szánt élelmiszerből, nemcsak a munkáltató által engedélyezett hulladékot, hanem emberi fogyasztásra is alkalmas élelmiszereket .

- [15] A 2013. május 6-án tartott táskaellenőrzéskor a munkáltató arról is tudomást szerzett, hogy a felperes élelmiszert vitt haza, mert a táskájában aznap talált élelem a gyermekek étkeztetésére szánt volt. Emiatt az alperes figyelmeztetésben is részesítette. A munkáltatói jogkör gyakorlójának ezt követően, a 2013. május 21-én tartott rendkívüli nevelőtestületi értekezleten jutott a tudomására, hogy a munkavállalók - köztük a felperes - továbbra is rendszeresen fogyasztanak a gyermekeknek szánt élelmiszerből, melyet a felperes is elismert. Korábbi magatartását ugyan már szankcionálta a munkáltató a figyelmeztetéssel, de akkor még a felperes magatartását nem találta munkaviszony megszüntetésre alkalmas oknak. A nevelőtestületi ülésen tudomására jutott körülmény értékelésekor azonban ezen korábbi magatartását súlyosító körülménynak jogszerűen tekinthette. Ezért okszerűen szankcionálhatta a tudomására jutott újabb felperesi magatartást oly módon, hogy a munkaviszonya megszüntetéséről döntött.
- [16] Önmagában az, hogy más munkavállalók is elismerték, hogy fogyasztottak a gyermekek élelmiszeréből, még nem teszi okszerűtlenné a felmondást, mert a többi munkavállaló esetében nem volt olyan előzmény, hogy a munkáltató arról értesült volna, hogy élelmiszert visznek ki az intézményből. Az igazgató értekezleten történt közlése a munkaviszony jövőbeli megszüntetéséről nem zárja ki, hogy a felperessel szemben más szankciót alkalmazzon.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [18] Jogszabálysértésként az 1952. évi III. törvény (Pp). 221. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 64. § (2) bekezdés, 66. § (1) és (2) bekezdés megsértésére hivatkozott.
- [19] Hangsúlyozta, hogy a felperes által tanúsított jogellenes élelmiszer-kivitel, valamint a gyermekek ételéből való önkényes étkezés két különböző magatartás. Ritzl Erika igazolta vallomásával, hogy az ételmaradékokat az alperes munkavállalói hazavihették. Az nem volt bizonyított, hogy a felperesnél a táskaellenőrzéskor talált étel érintetlen, a gyermekek által el nem fogyasztott, emberi fogyasztásra alkalmas ételnek minősült volna.
- [20] Az igazgató utasítása a térítési díj nélkül történő munkavállalói étkezéseket tiltotta, tehát nem a maradék fogyasztásáról szólt. Ez

a magatartás semmilyen esetben sem szolgálhat az előző magatartás súlyosító körülményeként, mivel azzal nem azonos.

Mindezekre tekintettel a törvényszék az eset körülményeit nem kellő körültekintéssel vizsgálta, ezért hibás következtetést vont le.

[21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[23] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

[24] A munkáltató a felmondását az Mt. 66. § (2) bekezdésben felhozott indokok közül a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával összefüggő okra alapította, melynek valóságát és okszerűségét az Mt. 64. § (2) bekezdés alapján neki kellett bizonyítani.

[25] A felmondás jogszerűségéről levont jogkövetkeztetés vonatkozásában téves a felperes Pp. 221. § (1) bekezdése, 206. § (1) bekezdése megsértésére történő hivatkozása. A törvényszék a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat, a tanúk vallomását, a felperes közvetlen felettese és a munkáltatói jogkör-gyakorló perbeli előadását a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően a bizonyítékok egybevetése alapján összességükben jogszerűen értékelte, és mérlegeléséről a Pp. 221. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően, indokolási kötelezettségének eleget téve számot adott. Mérlegelése megfelelt a logika szabályainak, és nem minősült iratellenesnek vagy kirívóan okszerűtlennek. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal ellentétben a törvényszék által értékelt tanúvallomásokból megállapítható volt, hogy a felperes 2013. május 6-án nem maradékot, hanem a gyermekek étkeztetésére szánt élelmiszert akart kivinni az intézményből.

[26] A táskaellenőrzés során tapasztaltak miatt a munkáltató írásbeli figyelmeztetést alkalmazott, melyben foglalt magatartás a bírói gyakorlat szerint később nem képezheti felmondás indokát, azonban a munkaviszonynak egy hasonló magatartás miatt történő megszüntetése indokoltságát alátámaszthatja (BH1999.332.).

[27] A 2013. május 6-ai és a 2013. május 21-ei felperesnek felrótt magatartás a gyermekeknek szánt élelmiszerből történő jogellenes elvételnek minősült. A két cselekményt azt teszi hasonlóvá, hogy a felperes mindkét esetben ellenérték nélkül, tehát tilalmazottan vett el a gyermekeknek járó ételből.

[28] A felperes nem vitatta, hogy 2013. május 21-én értesült a munkáltató arról, hogy a korábbi igazgatói utasítást és az azt követő ellenőrzéseket követően is változatlanul fogyasztott a gyermekek ételéből, ezért okszerű a törvényszék következtetése arról, hogy a május 6-ai hasonló cselekményt követően ezen ismeret birtokában jogszerűen alkalmazhatott rendes felmondást a munkáltató

azon munkavállalójával szemben, aki nemcsak a munkahelyén fogyasztott a gyermekek ételéből, hanem azt otthon is megtette.

- [29] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [30] *A munkavállaló korábbi, írásbeli figyelmeztetéssel szankcionált valamely magatartása önállóan nem képezheti később felmondás indokát, de egy hasonló magatartás miatt történő munkaviszony megszüntetés (felmondás) megalapozottságát alátámaszthatja.*

Záró rész

- [31] A Kúria a pervesztes felperes által le nem rótt felülvizsgálati illeték viseléséről munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján döntött.
- [32] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, így az erről szóló határozathozatalt a Kúria a Pp. 79. § (1) bekezdés alapján mellőzte.
- [33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. október 19.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő